No. 1365 Zaterdag 26 Februari 1910 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao 25 Februari 1910.

Wat er eigenlijk gebeuren zal in Mei aanstaande.

De groote Fransche sterrenkundige, CAMILLE FLAMARION, heeft van uit zijn observatorium te Juvisy een brief geschreven aan den uitgever van de Europeesche editie van de *Herald*. De brief was gedateerd 15 Januari 1910.

Aan den uitgever van de *Herald*:

„Eerst en vooral zou ik de Fransche en buitenlandsche journalisten, die mij de eer zullen aandoen de volgende regelen te publiceeren en te bespreken, willen waarschuwen tegen een bekoring, waaraan sommigen reeds hebben toegegeven, om namelijk mij te beschuldigen, alsof ik zou voorspeld hebben, dat 19 Mei a. s. de wereld zal vergaan.

Er bestaan voor mij verschillende redenen om mij aan een dergelijke voorspelling niet te wagen.

Vooreerst, omdat er niet de minste verhouding bestaat tusschen een dergelijke voorspelling en de gebeurtenis welke er zal plaats hebben, en die waarschijnlijk door de gewone stervelingen niet eens zal worden opgemerkt.

Ten tweede, omdat het doen van zulk een voorspelling zeer onverstandig zoude wezen. Verondersteld, dat er werkelijk gegevens zouden bestaan om zulk een voorspelling te doen, dan zou de profeet daarbij geen enkel voordeel behalen, om de dood eenvoudige reden, dat er dan niemand zoude zijn om notitie te nemen van zijn overwinning en hem toe te juichen; en in het tegenovergestelde geval zoude hij het voorwerp wezen van allerlei spot en scherts van al degenen die hij verontrust had. Daarom dunkt het mij noodzakelijk dit artikel met de volgende verklaring te beginnen:

Op 19 Mei zal de wereld niet vergaan.

Na dit dan te hebben vooropgesteld, verzoek ik U de aangekondigde astronomische gebeurtenis aan de berekeningen te toetsen.

Een nauwkeurige studie van den loop der komeet doet zien, dat zij het dichtst bij de zon staat op 19 April, na middernacht, dat is te zeggen op 20 April, om 3.40 in den morgen; dat zij, zich verwijderend van haar hoogtepunt, haar loop zal vervolgen langs den arm van haar ellips, tegenovergesteld aan den eersten, om daarna de baan te bereiken van Venus en van onze aarde.

Door nu haar loop onderling te vergelijken met de richting onzer planeet komt men tot de bevinding, overeenkomstig de berekeningen van *Cowell* en *Crommelin*, dat de komeet recht tusschen de zon en ons door zal gaan op 18 Mei, volgens de astronomische tijdrekening om 14 uur, gerekend van af den middag; d. w. z. op 19 Mei, om 2 uur in den morgen. Op dat uur zal het op den Stillen-Oceaan, in Azië en in Australië klaar lichte dag zijn, terwijl het in Frankrijk een lichte schemering zal wezen, zijnde een weinig voor het opgaan van de zon.

De komeet zal langs het midden van de zon gaan en de waarneming daarvan zal van het grootste belang zijn voor de sterrenkundigen om de dichtheid van de komeet-kern te bepalen. De photographie en de spectraal-photographie zullen bij deze waarnemingen een belangrijke rol vervullen. De komeet zal de zonneschijf passeeren van west naar oost en zal voor dezen tocht ongeveer een uur noodig hebben.

Op den dag waarop zij in een zelfde lijn zal liggen als de zon, op 19 Mei, zal zij daarvan verwijderd zijn 128.000.000 kilometer en van de aarde 151.000.000. De afstand tusschen de komeet en onze aarde zal dan 23.000.000 kilometer bedragen.

De staarten van de kometen worden gevormd door een repulsieve kracht, die uitgaat van de zon en in tegenover gestelde richting van de ster wordt uitgezonden. Indien derhalve, de staart van de komeet van Halley een lengte heeft van meer dan 23.000.000 kilometer, zal hij de aarde raken en zelfs nog verder doorstralen. Meerdere uren zullen wij dan omhuld zijn door het gasachtige aanhangsel van den staart, van welks chemische samenstelling zeer weinig bekend is en waarover bovendien verschil van meening bestaat, overeenkomstig de verschillende meeningen aangaande de natuur der kometen.

Verschillende ernstige schrijvers hebben onlangs opgemerkt en in de nieuws-bladen er niet minder nauwkeurig op gewezen dat, nu de komeet van Halley, die iedere 75 jaar terugkomt en dit reeds 20 à 30 keer gedaan heeft, in die 20 eeuwen gedurende welke astronomische waarnemingen gedaan zijn niet met ons in contact is gekomen, er nu ook geen reden aanwezig is om te veronderstellen dat zij het dit jaar wel zal doen.

En toch gaat deze redeneering niet op. Zij is als deze. Omdat de automobiel van Batignolles naar Odéon in 1909 niemand heeft overreden, zal zij het in 1910 ook niet doen. Bovendien kan men er aan toevoegen, om de vergelijking verder door te voeren, dat in 1910 wis en zeker een voetganger zich op een bepaald punt van den weg zal bevinden juist op het oogenblik dat daarover een automobiel passeert. Indien de komeet van Halley ons, tot op dit oogenblik, niets heeft gedaan, dan was het op de eerste plaats daarom, dat wij ons niet in haar weg bevonden en zij ons niet ontmoette. Dit jaar is het echter geheel anders.

Welnu dan, zal de staart van de komeet tot aan de aarde reiken en zelfs nog verder? Waarschijnlijk wel, want dit gasachtige aanhangsel krijgt, na haar hoogtepunt bereikt te hebben, een ontzaglijke lengte, welke somtijds vijftig, zestig, zelfs honderd millioen kilometer bedraagt en meer.

De komeet van Halley is niet een groote komeet gelijk aan die van 1811, 1858, 1861 en 1862; zij behoort tot de middelmatigen. Maar haar vroegere verschijningen doen zien, dat zij buitengewoon variabel is. In 1456 verbaasde zij alle waarnemers. In 1682 vertoonde zij niets bijzonders, vooral daar zij verscheen nà de buitengewone komeet van 1680. In 1759 en 1835 trok zij ternauwernood de aandacht der astronomen. Wij kunnen voor het oogenblik omtrent haar omvang evenmin iets bepalen als omtrent haar chemische samenstelling. Het meest waarschijnlijke is, dat de aarde die de ruimte doorklieft met een snelheid van 106.000 kilometer in het uur, door dezen gasachtigen staart zal heenvliegen als een kanonskogel door een lichte nevel, terwijl de staart om zoo te zeggen iets onstoffelijks is, vooral daar het einde op zulk een grooten afstand van zijn oorsprong is.

Deze staarten zijn doorschijnend en ik heb dikwijls opgemerkt door mijn eigen waarneming, dat de sterren waar zij onder door schuiven niets van haar schittering verliezen; een feit dat door de photographie nog daarenboven is vastgesteld. Misschien zal men heel bijzondere electrische en magnetische verschijnselen waarnemen, manifestaties van het noorderlicht, ongekende stormen, een schouwspel van vallende sterren, ether-trillingen in de bovenste luchtlagen van de atmospheer; terwijl de waarnemers aan den anderen kant der wereld het voorbij trekken van de kern voorbij de zonneschijf bestudeeren.

Laten wij ons hier herinneren de inkrimping en inwendige uitzettingen van de Morehouse-komeet welke zijn gephotographeerd en tevens niet vergeten, dat de komeet van Halley zich dan zal voortbewegen met een snelheid van 175.000 kilometer in het uur. Het zal voorzeker alleszins een heugenswaardige datum zijn, welke zonder twijfel in onze annalen zal worden opgeteekend als de meest belangrijke in de geschiedenis der kometen. Wij wachten dien datum met bijzonder genoegen af. De bewoners van Venus of van Mars zullen misschien eenigszins in angst zitten, evenals wij. Maar waarschijnlijk denken zij dat onze planeet onbewoond is, omdat deze niet op hun eigen woonplaats gelijkt; maar alles bij elkaar genomen doet dit er niets aan af of toe.

Ten slotte komen bij de oplossing van het vraagstuk verschillende factoren in aanmerking.

Ten eerste zou het kunnen zijn dat de komeet ons volstrekt niet raakt; wat mij doet herinneren aan het antwoord van Hendrik II, dat hij eens gaf aan een dorpsburgemeester, die hem zijn verontschuldiging aanbood over het feit niet in staat te zijn zijne majesteit met saluutschoten, ter zijner eer, te ontvangen. „Verschillende redenen", zoo begon de burgemeester, „beletten ons dit; ten eerste, omdat wij geen kanonnen hebben." „Die eerste reden zegt al genoeg," hernam de koning, die blij was zoo opeens een gelegenheid te hebben een einde te maken aan een lange toespraak.

De komeet zal zeker op 19 Mei op het aangeduide punt verschijnen, maar haar staart zal toch waarschijnlijk niet zoover kunnen reiken, dat zij in contact komt met de aarde.

Ten tweede, zou dit toch plaats hebben, dan zal zijn gasachtige zelfstandigheid hoogstwaarschijnlijk zoo verdund wezen, dat wij daarvan niets zullen bemerken.

Ten derde, blijven er nog verrassingen over als: de mogelijke afmetingen van den staart; de electromagnetische verschijnselen, als die van de Morehouse-komeet, welke men gephotographeerd heeft; de aanwezigheid van cyanogeen in de chemische samenstelling der komeet. Maar de verdunning der gasachtige zelfstandigheid van het einde der staart is zoodanig, dat iedere aanraking daarmede zeer onschadelijk schijnt te wezen.

Laten wij daarom, zoolas wij de vorige maand reeds opmerkten, ons niet verontrusten.

Camille Flamarion.

P. S. Heeft een soortgelijke ontmoeting al reeds plaats gehad? Dat is niet zeker. Wat de komeet van 1819 aangaat, schijnt de waarneming van *Pastorf* dat zij de zon passeerde, een dwaling; bij de komeet van 1861 schijnt de staart in onze nabijheid te zijn geweest, zonder evenwel de aarde te raken; bij het opkomen van de schitterende komeet van 1882, was Finlay aan de Kaap de goede Hoop, in staat om deze komeet te volgen, echter vóór dat zij in aanraking kwam met de zon, terwijl het hem niet mogelijk was haar te onderscheiden gedurende den tijd dat zij voorbij de zonneschijf trok.

De gebeurtenis van 19 Mei zal wel niemand onopgemerkt laten voorbij gaan, zoowel omdat het iets nieuws is, als omdat men nog nooit zoo goed voor eene zorgvuldige en nauwkeurige studie daarvan is voorbereid geweest.

—o—

Nog een getuigenis.

„Neen, wij zullen niet allen verstikken als nietige insecten in de flesch van een entomoloog, wanneer Halley's komeet haar staart zal slaan rondom de aarde."

Deze verzekering werd gegeven door Professor EDWIN B. TROST, directeur van Yerkes Observatorium, als antwoord op een bericht komende van Berkeley, waarin de noodlottige vergiftiging als mogelijk werd voorgesteld. Toch gaf de Professor toe, dat er cyanogeengas in den kometenstaart aanwezig is, alsmede dat cyanogeengas, mits in voldoende hoeveelheid, vermengd met de atmosfeer der aarde, even doodelijk is als de bliksem. Professor TROST zeide, of liever gaf ons te kennen, dat er in den lichtenden, ijler wordenden staart nog niet voldoend vergif aanwezig is om zelfs een kever te doen knipoogen.

De theorie, dat de aanraking met Halley's komeet de aarde zuiveren zal van alle dierlijk leven, wordt in bovenvermeld bericht toegeschreven aan Professor EDWIN BOOTH, chimist aan de Universiteit van Californië, die als volgt sprekende wordt opgevoerd:

„Indien de sterrenkundigen gelijk hebben met hun veronderstelling, dat er in den staart van Halley's komeet cyanogeen gas is opgehoopt, en indien de gaesen van dat hemellichaam onze aarde zullen ombullen, dan kunnen wij wel eens kans hebben de gevoelens te ondervinden van de insecten, die gedood worden door het doodelijk gas in de flesch waarin zij bewaard worden. Indien een voldoende hoeveelheid van dit cyanogeen gas zich vermengt met het hydrogeen van onze atmospheer, zullen wij allen stikken. De vermenging zal een doodelijk gas vormen, bekend als hydrocyanícum acidum, het sterkst werkend vergif bij de wetenschap in gebruik, en dat onmiddelijk voor alle dierlijk leven den dood ten gevolge heeft."

Toen deze jeremiade uit het Verre Westen was voorgelezen, haalde Professor Trost de schouders op en sprak:

„O ja! Indien!! Maar feitelijk bestaat er niet het minste gevaar. Vóóreerst kan de staart der komeet niet lang genoeg zijn om de aarde te raken; ten tweede is de dichtheid van dien gasstaart zoo gering, dat het zoo goed als niets is."

„Maar, daar is toch in ieder geval cyanogeen gas in den staart, niet waar?"

„O zeker! Maar de dichtheid van den staart is zoo ongeveer als de dichtheid van het zoogenaamde luchtledige van een electrisch lampje. Natuurlijk, wat Professor BOTH zegt is juist als *hypothese*, daar is geen twijfel aan. Cyanogeen gas is een doodelijk vergif en als het in voldoende hoeveelheid aanwezig is, veroorzaakt het ongetwijfeld den dood. Maar de Professor is misleid bij de beoordeeling der *feiten*."

Professor Jacoby zegt: Er is geen gevaar.

Professor HAROLD JACOBY, hoofd der sterrenkundige inrichting aan de Universiteit van Columbia, zeide, dat de ophooping van gas in den staart der komeet zoo gering is, dat het bestaan van eenig gevaar niet waarschijnlijk is. Halley's komeet is al meermalen hier geweest en wij kennen haar goed. Ook al zou zij vergiftige gassen loslaten, dan zal het toch niet in voldoende hoeveelheid wezen om ons daar ernstig ongerust over te maken.

—

Overstrooming.

AIGLON, een particuliere correspondent van *De Residentiebode*, schrijft aan genoemd blad:

PARIJS, 23 Jan. 1910.

Zondagavond.

Zelden of nooit hebben we hier de kranten zoo koortsachtig ter hand genomen als thans! en met zooveel belang, — ik durf zeggen: „met angst" — naar de barometers gekeken!

En de Seine stijgt!...... Hoeveel nog?...... Hoe lang nog?......

Heden, Zondag, was het zwart van de menschen op al de oevers. En was het geen Zondag geweest, wie zou niet een uurtje hebben gevonden om een kijkje te gaan nemen! Het regent, het sneeuwt, maar niemand blijft thuis!

Welk een vreemd en treurig schouwspel!

De oevers zijn geheel onder water en de rivier heeft daardoor het driedubbele van haar gewone breedte. Het water is geel, bruin, een modderkleur. Het stroomt vlug, snel, steeds sneller en laat een geraas hooren als van een kleine zee.

Geen Parijsche vroolijkheid heerscht er, zooals dit anders het geval is. Ernstig, een beetje bevreesd zelfs, kijkt men naar het water, naar de geringe hoogte, die het nog maar van sommige bruggen en kaden scheidt. Een vijftig centimeter meer en het water dringt door de ramen van de lijn Orléans. Een beetje verder is al een soort nieuw kanaal gevormd. De Seine namelijk is daar van den spoorweg gescheiden door een hoogen muur. De spanning van het water is echter zoo groot, dat het bij dunne straaltjes door den muur heendringt, zoo ongeveer als door een zeef, en alhoewel het verschil van hoogte tusschen de eigenlijke rivier en het aldus gevormde „kanaal" nog wel twee meter is, is toch de spoorweglijn geheel overstroomd. Hier en daar steken de palen der electrische geleiding er boven uit. Wat verder staan eenige overstroomde treinen! En met vrees vraagt men zich af, of de muur stand zal houden. En indien het water over den muur heenkomt? Men denkt tegelijk aan den anderen muur: dien van de Metro. Het water sijpelt er door heen, zegt men. De ijzeren Rast, die de Metro-werken omringt, zal standhouden, betoogen de ingenieurs. Kunnen we op die beloften rekenen? Waarschijnlijk zal de Metropolitain geheel den dienst moeten staken! Reeds hebben er vertragingen plaats gehad en heeft men slechts door vlug handelen kunnen voorkomen, dat een der lijnen overstroomd werd. Wat kunnen de gevolgen zijn, indien het water onder door Parijs zou rollen?

Overstrooming! Dat is het wat we te zien krijgen langs de Seine wandelend. De hulpposten, op de lage oevers gebouwd, zijn onder water tot op de eerste verdieping en geven den indruk van een overstroomd dorpje. Niet alle koopwaren heeft men bijtijds kunnen redden en hier en daar ziet men de bovenste zakken van een lading graan of steenkool boven het water uitsteken. De wind huilt, regen en sneeuw blijven vallen, terwijl zich de meest onaangename berichten verspreiden.

De Eifeltoren wankelt; in Grenelles — een wijk van Parijs — komt het water in de straten! De verbinding met de provincie wordt hoe langer hoe moeielijker. De lijn „Invalides" is overstroomd; in de lijn Orleans staat het water nu 1.20 Meter hoog! Deze lijn staat in verbinding met de Metro bij de Place Saint Michel. Indien het water nog 20 cM. stijgt, voorziet men daar ernstige onge-

lukken! En de regen blijft maar steeds vallen!

Het ergste is misschien nog dat de „Compagnie des Eaux" ook dreigt te overstroomen, zoodat we in dit geval geen water meer zouden hebben! Brood zal ons waarschijnlijk niet ontbreken, ten minste het is moeilijk aan te nemen, dat al de kelders van Parijs — (die der bakkers) onderloopen. En toch! als de toestand zoo blijft, mogen we niets onmogelijk noemen, zeker niet het stijgen in prijs der levensmiddelen.

In de provincie heeft reeds menige plaats geen brood.

De bruggen! Het water stijgt voortdurend. Bij de Pont de l'Alma ziet men reeds de bogen niet meer, en de brug Delbilly is afgezet door politie. Zou de verbinding tusschen rechter en linkeroever verbroken worden? Oude huizen, waar het water in de kelders staat, dreigen in te storten.

Hier in Parijs voelen we nog een zekere veiligheid. Het lijkt ons nog eene onmogelijkheid, dat het water in al de straten zal komen. Maar de omstreken! Een spoorwegbrug ingestort, de bewoners zonder dak, hier en daar huizen, die invallen, in Reuil is de Seine buiten haar oevers op een oppervlakte van 600 meters, in Melun wegen en straten overstroomd, overal doodsangst, paniek. In de „mairies" herbergt men de daklooze! en overal gebrek aan water en brood, soldaten brengen hier en daar eten door middel van bootjes! Arme menschen! die niet willen verhuizen! die men met geweld uit hun woningen moet zetten! Een meer van 15 Kilometer in het gebied van de Rhône.

***

Maandagmorgen.

Van alle kanten komen ons de meest angstige berichten! „Het water stijgt en zal nog stijgen".

In Mélun wil men de brug laten springen! De spoorweg tusschen Parijs-Villeneuf St. Georges is buiten dienst. De treinen die naar het Zuiden gaan, moeten omwegen maken; Alfortville — op 5 minuten afstand per trein van Parijs — is onder water, hoogte 2.80 Meter en eene oppervlakte van 200 H. A. Vee, allerlei dieren, hout, planken, zelfs goud wordt door de rivieren meegesleept. Goud, doordat een der banken te Melun onder water staat. Te Parijs is het water tot bijna acht Meter boven het normale peil. Heel den nacht loeit de wind, klettert de regen. Van morgen ook. Zijn we hier in Parijs gedeeltelijk in veiligheid — voorloopig althans — niemand die geen vrienden of bloedverwanten in den omtrek of in de provinciën zal hebben, wat er nog toe bijdraagt, ons treurig en angstig te stemmen...... Geen verbinding meer met sommige plaatsen uit den omtrek...... Hier dicht bij zijn de kaden der kleine plaatsen overstroomd en heeft het verkeer slechts plaats per bootje!

Tusschen Meaux en Esblij vertoont de geheele vlakte slechts één groot meer. In de omstreken van de Marne wordt overal door omroepers verkondigd, dat vandaag en morgen de rivier nog 1 meter of 1.20 zal stijgen!...... In Parijs is het water hier en daar op de kaden, in de straten!...... Het waait, het regent!...... Welke rampen zullen de volgende dagen ons nog brengen?......

PARIJS, 25 Jan. 1910.

De toestand wordt hier steeds erger! En helaas! in de omgeving van Parijs meer en meer gevaarlijk.

Hier in de hoofdstad is het meer materieele schade, die te duchten is, alhoewel het niet aangenaam kan genoemd worden dat kelders, kaden, straten vol water staan. Slechts weinige wijken, die niet door de ramp zijn getroffen. De Metropolitain loopt nog over enkele lijnen. Gisterenmorgen gutste het water langs de wanden van den tunnel onder de Seine; het gaf ons een indruk alsof het regende, zoo liep het in straaltjes zelfs op de wagons. Gisterenavond waren enkele stations op de lijn der Noorderboulevards slechts schaars verlicht en dit gaf alles behalve een impressie van veiligheid. Niettegenstaande alles komt nu en dan de Parijsche vroolijkheid boven. In den middag keken we met veel belangstelling naar een photograaf, die met eindeloos geduld enkele tonnen op elkaar had gestapeld, een hoogte voor zich zelf en een voor zijn toestel. Hij wilde een kiekje nemen van een der ondergeloopen kaden te Passy — (16e arrondissement) „Klaar?" roept hij, alsof het water een persoon was. Nu klaar was het water al lang! Klets! Klets! daar kwam het en gooide alle tonnen om! De photograaf spartelde en stemde in met de hilariteit dat zijn bad opwekte. Gevaar was er niet.

In de Metro zegt een arbeider tegen zijn makker: — Ik was gisterenmiddag op de pont Austerlitz. — „Ik ook" antwoordt de ander. En de eerste spreker zegt: „Jij ook? Ik was er al om twee uur! Stel je voor! er waren wel 200 menschen! Wat een ezels! als nu de brug eens was ingezakt!" Of we hartelijk gelachen hebben!

Doch de lach duurt niet lang! In haast en angst grijpen we naar de avondkranten! De Eifeltoren blijft dreigen te vallen! In vele wijken zijn de riolen geheel onder geloopen en dreigen hier en daar door te breken, wat natuurlijk eene inzakking ten gevolge heeft, zooals reeds hier en daar gebeurt. Men loopt door de straten met vrees! Wat dichter bij de Seine ziet men de huizen verlaten, leeg! Het water op de kaden, in de straten. O! die leege huizen, welk een treurig schouwspel!

En wat een ellende gaat volgen! Reeds is de prijs van het brood 25 centimes per pond in Parijs. De prijs der groenten stijgt. De Seine ook blijft stijgen 2 centimeter per uur, wat bijna een halven Meter per dag is.

De trammen naar de omliggende plaatsen gaan niet meer. Weldra zullen vele treinen ook niet kunnen komen tot Parijs, o.a. die aan de lijn Orleans en Lyon! Zal de hoofdstad het voorbeeld volgen van sommige kleine steden, die afgesloten zijn even zoo zeker alsof een reusachtig leger er om heen was? Een soort '70 en 71 voor Parijs?

En de barometer staat op 7321. Het regent maar steeds door! Waarschijnlijk zal men heden enkele Seinebruggen moeten doen springen.

Van uit sommige plaatsen in den omtrek meldt men ons, dat enorme massa's water zich met reusachtige snelheid naar Parijs begeven. Onwaar is echter, zooals enkele kranten hier zeggen, dat de Seine er woest uitziet. Neen! de gele, bruine golfjes zijn zelfs veel kleiner dan gewoonlijk. De aanblik, die de rivier heeft, is eerder valsch en verraderlijk te noemen! Welke booze plannen heeft nog dat water, dat schijnt te grijnslachen?

PARIJS, Woensdagavond.

De titel van de „Patrie" was vanmiddag: „Nieuwe gevaren"! — „Noodlottige berichten". — „De riolen barsten", enzoovoort.

Ik had de „Patrie" werkelijk niet noodig om me te overtuigen van het noodlottige van den toestand! Wanneer men het niet ziet, kan men zich moeilijk een denkbeeld vormen van den onheilspellenden aanblik, dien Parijs op dit oogenblik heeft! De Seine begint er nu woest uit te zien, de golven zijn grooter, massa's hout drijven er in voort! Het water loopt over de kaden, in de straten! En steeds hooger! hooger! En terwijl ge voorzichtig langs een stoep of langs het water loopt, voelt ge iets als een rilling bij de gedachte, dat de straat kan inzakken, de huizen instorten.

Van af het Trocadero was het schouwspel grootsch. Voor ons de dreigende Eifeltoren. Wat verder op de quai de Passy, waar van de banken alleen de leuningknoppen boven het water uitsteken. Weer wat verder en het water komt tot de eerste verdieping der huizen en winkels. Agenten verbieden ons verder te gaan: er is levensgevaar. We klauteren dus de helling op van de wijk Passy: aan onze voeten straten en straatjes vol water. De sneeuw op de daken der leege huizen geeft aan dien verlaten wijk een nog onheilspellender aanzien. Achter ons de lucht grijs, bijna zwart. Plots van uit de verte ergens een straal als van electrische projectie. De angst, de troebel is zóó groot, dat veel menschen weggaan. Men voelt als het ware de ramp om zich heen, zoodat het minste ongewone vrees aanjaagt.

En de ongelukkige berichten volgen elkaar snel op. De riolen dreigen te barsten. De groote collecteur te Clichy is al gesprongen. Bercy ligt onder water. In Alfortville drijven de lijken rond, doordat ook het kerkhof overstroomd is. Men vreest, dat daar slachtoffers zullen vallen. In Parijs staat nu de collecteur bij de avenue de Villiers op springen. Het gare de Lyon zal morgen een eiland zijn. Verschillende dijken zijn bezweken in de provincie. In de Hallen vreest men voor ongelukken; levensmiddelen stijgen in prijs, in enkele Parijsche wijken is hongersnood, iets wat ons misschien allen wacht. Verscheidene trammen loopen niet meer. Overal storten verscheidene huizen tegelijk in. De stoepen vertoonen hier en daar barsten. Duurt het zoo voort, dan zal er weldra gebrek zijn aan petroleum en steenkool, zonder nog te spreken van gas en electrisch licht. Daarna staan ons hoogstwaarschijnlijk besmettelijke ziekten te wachten.

Daarna? Wanneer? In al de tijdingen leest men dit zoo verschrikkelijke zinnetje: „La Seine monte toujours." Vandaag steeg ze 50 cM. per uur!!!! Volgens het meteorologisch bureau is, vooral de nacht van heden te vreezen. Waarschijnlijk is er overmorgen eene geringe daling. Doch voor daarna vreest men weder het ergste!...... Wat zal ons de nacht brengen?

Vrijdagmorgen.

Nachtmerrie!...... Dit woord geeft gedeeltelijk onze stemming weer. Een nachtmerrie, die al maar voortduurt bij dag en bij nacht! Want des nachts is ook de slaap ongerust. Welk een schrik hebben we gehad, toen de fabriek te Yvry sprong! Wie zegt, dat andere fabrieken niet zullen volgen? De gasfabriek is geheel afgezet! Een vonkje is voldoende...... Gisteren scheen het zonnetje! Tegelijkertijd beloofden de telegrammen eene daling, die hedenmorgen om zes uur zou beginnen. Het is tijd. Het peil aan de Pont Royal is 9 Meter 30. Al de bruggen staan op springen. De wallen dreigen te bezwijken. Wanneer de quai des Conférences en de quai du Louvre geen stand houden, overstroomen de Champs-Elysées en dreigt de Seine verder Parijs binnen te rollen als een zee, alles op zijn weg verwoestende.

Reeds gisteren was hier en daar enkele centimeters water. Welk een wandeling gisteren! Langs het gare Saint Lazare was alles afgezet! Misschien is dat onzichtbare gevaar nog erger dan het water dat we zien stijgen! Onder onze voeten rolt het water bij stroomen. Het springt uit den grond als een geyser, het valt van boven, het rolt weer voort. Waarheen? Reeds was de grond waar we liepen, hier en daar aan het zakken. En waar we gisteren waren, kon men heden niet meer loopen. Rue du Havre gaan de trammen langzaam. Alles is ondermijnd. Het gare Saint Lazare was vallen; nieuwsgierig en bevreesd tegelijk, kijken we naar de gedeelten, waar reeds scheuren in zijn. Rechts en links is de straat afgezet. Heden morgen meldden ons de bladen, dat een vreeselijke catastrophe op die plaats waarschijnlijk is.

Vandaar gaan we tot aan de Place de la Concorde. Ook rechts en links afgezet. Men voelt zich allesbehalve veilig met een wankelende grond onder de voeten!! Hier en daar sijpelt het water. Na eene korte aarzeling wagen we ons de brug over! Vreeselijk schouwspel aan beide kanten. Alles verwoest! onder water. We willen rechts afwijken, op hetzelfde oogenblik wordt de kade afgezet. Links gaat men een eind te voet, daarna in een bootje...... Nachtmerrie weer! Men kan zich bijna niet voorstellen, dat wat men ziet werkelijkheid is. Terug nu! Langs de Champs Elysées naar de Etoile, naar Passy en Auteuil. Overal hetzelfde. Als we terug komen, is er water op plaatsen, waar we zooeven veilig liepen. Winkels en magazijnen gesloten, omdat de kelders onder water staan en men geen licht heeft. Onze omnibus rijdt door het water heen. Terug naar huis, waar men veilig is. Veilig?

Daar komen kennissen en vrienden uit de omstreken van Parijs. Nog angstig en vermoeid zien ze er uit, met koortsoogen. Alles hebben ze verloren! Ze bezitten alleen de kleederen, die ze aan hebben! Ze komen op klompen, zonder hoed, zonder jas of mantel, in haast gevlucht zijnde! En de verhalen! arme, arme menschen. Arme kindertjes vooral! Hoevelen dier beproefden hadden al hun geld gestoken in een of andere onderneming. Weg! alles weg!

In hunne zoo vreedzame huisjes slingeren de meubelen — waarvoor ze vaak zuinig gespaard hebben — tegen elkander. Kleederen en linnengoed zullen verrot zijn door het water. Trouwens, wanneer men denkt aan de lijken van menschen en dieren, die ronddrijven en tot ontbinding overgaan, is het waarschijnlijk, dat veel zal moeten verbrand worden. Reeds spreekt men nu van scarlatine, die begint te heerschen. Men waarschuwt ons voor de honden, zonder meester, die nu overal rondloopen en dreigen dol te worden. En de ratten, die overal heen vluchten. En de apaches die plunderen! Alsof het water reeds niet voldoende was!

De Place Saint Lazaire blijft steeds gevaarlijker worden. Tusschen het water, er onder en op den vroeger begaanbaren grond is nog hoogstens 40 centimeter. De stoepen hellen, de grond zakt, lantaarns waggelen, de metselkalk kraakt reeds......

De riolen zijn tot barstens toe vol water; de collecteur Place Courcelles is gesprongen, de andere dreigen dit voorbeeld te volgen.

De laatste berichten van den nacht zijn steeds nog noodlottig. Overal tracht men een soort dijken te vervaardigen. Men belooft ons, dat meel en brood niet zullen mankeeren. Vleesch en groenten slaan op. Enkele bakkers te Clichy hadden den prijs van het brood verdubbeld, misbruik makende van de ellende. Men zegt, dat het volk ze geplunderd heeft.

Men blijft aarde en metselwerk aanbrengen tegen de quai de la Conférence en quai du Louvre. Misschien kan men aldus het dalen van den stroom afwachten. De Seine, die anders 0.400 Meter per seconde snelheid heeft, heeft nu een snelheid van 2 meter per seconde, wat 120 meter per minuut is.

Men spreekt van daling. De barometer was gestegen, het vroor gisteren. Maar helaas! Sinds gisterenavond is hij weer even snel gedaald. De Noordenwind is Noord-West geworden, daarna Zuid-West. (De berichten spreken hier elkaar tegen). Men meldt ons lage pressie in Engeland, wat wel waar hier ook kan komen. En de sneeuw! Heden regent en waait het weer!

AIGLON.

Luitenant Shackleton's Poolreis.

Men schrijft uit Frankfurt a|Main dd. 20 Januari aan *De Maasbode*.

Hedenavond hield Luitenant Sir Ernest Shackleton, in de groote zaal van den „Saalbau" 'n voordracht over zijne Zuidpoolreis, toegelicht met lichtbeelden en cinematographische opnamen. De niet al te groote, doch gezellige zaal was tot de galerij toe geheel bezet door de éliten van Frankfurt. De dames hadden al evenveel blijk, ik zou haast zeggen, nog meer, van belangstelling gegeven als de heeren. Precies 8¼ uur verscheen Shackleton op 't podium, waarop verder alleen het gebruikelijke witte doek voor de lichtbeelden en het spreekgestoelte. Zooals aangekondigd, werd de voordracht gehouden in de Duitsche taal: dat dit voor Shackleton verre van gemakkelijk was bleek uit zijn moeilijk en langzaam spreken en ook uit de echt Engelsche uitspraak der woorden. Een daverend applaus begroette zijn verschijning, nadat dit tot bedaren gekomen was, neemt hij het woord en geeft in breede trekken zijne reisgeschiedenis weer.

Den 6den Augustus 1907 werd Engeland verlaten en begaf men zich naar Lyttleton in Nieuw-Zeeland, waar het hoofdkwartier werd opgeslagen en van waaruit de eigenlijke expeditie, die eerst den 1sten Januari 1908 aanvangt, werd ondernomen. Als kostbaar geschenk had men van den koning en de koningin de nationale vlag mede gekregen, die, bij een gelukkig bereiken, op den Zuidpool geplant zou worden; hoewel niet daar, staat zij toch op 88° 23' Zuiderbreedte. Als expeditieschip diende de „Nimrod" het kleinste vaartuig, waarmede men ooit de Poolzeeën bevaren heeft, met een tonneninhoud van 227 ton en bemand met 37 koppen. De levensmiddelen aan boord waren berekend voor ruim 2 jaar, bovendien had men nog 10 pony's, 9 honden en een automobiel medegenomen. Deze zware bevrachting bood bij het besturen der „Nimrod" rijkelijk moeilijkheden, daar het schip daardoor een verbazenden diepgang had. Bij vertrek uit Lyttleton werd hun door niet minder dan 50.000 personen uitgeleide gedaan. Men had nog geen 24 uur het vasteland verlaten, of een zware storm, die later tot een waren orkaan oversloeg, stak op; deze hield gedurende 14 dagen aan. Men verloor daarbij het bolwerk aan stuurboordzijde en werd een pony de pooten verpletterd, zoodat men genoodzaakt was het dier af te maken. Aanvankelijk werd, teneinde zich zooveel mogelijk kolen te besparen, de „Nimrod" gesleept door de „Konya", waarvan ze zich echter den 15den Januari losmaakte om verder alleen tusschen ijsschotsen en ijsbergen door de vaart voort te zetten. Het ijs, waarop men het eerste stuitte was het zoogenaamde „eierkoekenijs", 't eerste stadium van het pakijs, drijvende schotsen, die zich 's winters aan de oppervlakte der zee vormen en die zich nu, dank zij den naderenden zomer, van de grootere massa's hadden losgemaakt en naar het Noorden dreven. De ijsbergen, die men daarna ontmoette, waren in hoofdzaak losgeraakte stukken van de groote ijsbarrière en zinken, daar ze meer sneeuw dan ijs zijn, tot voor de helft in het water. Nadat men zich niet zonder gevaar hier doorheen gewerkt had, stond men voor de groote, door Sir George James Ross in 1841 ontdekte ijsbarrière, die zich ongeveer zes honderd en vijftig K.M. naar het O. en W. uitstrekte en aan welker Westelijk uiteinde zich de vuurspuwende berg Crebes ve heft.

Voorbij King Edwardsland gi de vaart nog 100 Zeemijlen na het Noorden, doch was het onm gelijk hier de kust te bereiken. bijna tusschen de reusachtige ijsba rière en het pakijs verpletterd zijn, besloot men naar Murdo-Su te stevenen en daar de winterkwa tieren der „Discovery-Expedition" betrekken. Doch ook dit gelukte nie daar zich tusschen deze kwartier en Shackleton's verblijf eene uitg strektheid van 23 zeemijlen vast ij bevond. Daarom besloot Shackleto bij Kaap Rhoyds aan den voet va den Erebus nieuwe winterkwartiere op te slaan.

Dag en nacht werd aan het bouwen der hut, het vervoeren der proviand, werktuigen, instrumenten over de ijsschotsen naar de ijsbarrière doorgewerkt en dat terwijl, ondanks den zomer, een geweldig sneeuwstorm heerschte [van de 19den tot den 22 Februari] en de thermometer tot op 16 gr. Fahrenheit onder nul daalde. Den 22ste Februari aanvaart de „Nimrod" de terugreis naar het Noorden; een de begeleiders, wien door een haak 'n oog was uitgeslagen, is eveneens tot terugkeer verplicht. Nadat de hut gereed was, zou de eerste taak der expeditie, het bestijgen en onderzoeken van den Erebus, onderno men worden. Met 7 man, 3 in de voorhoede, Shackleton in 't midden en 3 in de achterhoede, werd de beklimming begonnen. Men stijgt de eersten dag tot 1440 Meter, waar men in de slaapzakken den nacht zou doorbrengen, het stormde geweldig (de thermometer daalde tot 34.5 gr. Celsius onder nul) en werd een der tochtgenooten, Spuckleburst, door 'n rukwind in 'n rotsspleet geslingerd en ontging ternauwernood den dood. Den volgenden dag waren hem beide voeten bevroren en moest men overgaan tot amputatie van een der groote teenen. Ondanks de hevige smarten, die hij geleden moet hebben, klaagde hij niet en droeg hij gedurende den geheelen verderen tocht zonder morren zijn eigen bepakking. Men steeg tot 3525 Meter hoogte en eindelijk den 10den Maart lag de krater voor hem.

De Erebus bezit 3 kraters en heeft 'n doorsnee van 80 Meter, de krater is 250 Meter diep en bevinden zich in den bodem 3 openingen. De terugtocht had veel vlugger plaats; men ging achter elkaar zitten en liet zich, bij wijze van tobogan, naar beneden glijden, op welke manier men den 1sten dag reeds 1540 Meter daalde; wel hadden, toen men in de kwartieren terugkeerde, de broeken alle model verloren!

Toen de hut gereed was, werd aan ieder lid der expeditie zijn beurt van waken aangewezen. Het waken bestond daarin, dat alle twee uur, zoowel daags als 's nachts, de meteorologische waarnemingen moesten plaats vinden en 's nachts het vuur verzorgd en de temperatuur der hut op 26 gr. Celsius gehouden moest worden, daar anders het dak begon te lekken. Men maakte zich nu gereed voor den langen Poolnacht, die den 22sten April aanbrak om eerst den 22sten Augustus te eindigen. Gedurende dezen tijd werd 's morgens om 8 uur opgestaan, om 9 uur ontbeten en ging men 'n half uur later aan den arbeid; het wetenschappelijke deel der expeditie ging, met lampen gewapend, op onderzoekingen uit, terwijl de andere leden provisie haalden en zich voor hun langen tocht trainden. Om 1 uur werd het middagmaal gebruikt en om 6 uur was het avondeten gereed, waarna een ieder zich naar hartelust aan zijn liefhebberijen kon wijden! Zoo vertoonde S. ons in lichtbeelden dieren, die zij, geheel bevroren, ontdekt hadden, en welke bij 'n koude van — 45 gr. Celsius, en gekookt bij 'n warmte van ± 95 gr. nog bleven leven.

Den 12den Augustus maakte S. met eenige leden 'n kleinen tocht naar het Zuiden, teneinde de barrière te onderzoeken en de automobiel te probeeren; deze laatste bleek echter totaal onbruikbaar. Alles hing nu af van de pony's, van welke elk 'n last van ongeveer 263 K.G. te sleepen zou hebben. Den 28sten October wordt de groote tocht naar het Zuiden ondernomen; Shackleton wordt begeleid door den dokter en topograaf Marshall, den meteoroloog Adams en den matroos Wild. Men is echter eerst 'n goede dagreize gevorderd, als Adams om hulp roept.

De ijsbarrière heeft het gewicht niet kunnen torsen en er is een spleet ontstaan, waarin alles verdwenen zou zijn, wanneer de slede met haar ijzerwerk niet aan 'n ijsspits was blijven hangen. Met veel moeite wordt Adams in zijn slee gered, de pony echter is in de meer dan 625 meter diepe kloof verdwenen. Men keert op zijn schreden terug en nu

is het eerst den 11den November, wanneer zij hunne magazijnen verlaten. Den 26sten Nov. zijn zij tot den hoogsten Zuidelijken breedtegraad gekomen, waar nooit 'n menschelijk wezen geweest was; van nu af gaat de tocht over vlakten, nog nooit door een menschenvoet betreden.

Zij komen nu op een 1600 tot 2360 meter hoogen bergrug en ontdekken daar 'n 925 meter hoogen berg, dien ze „de Hoop" noemen; een geweldige storm, die eenige dagen aanhoudt belet hun het verder doordringen. Eerst den 7den December kunnen ze zich weer op marsch begeven.

Alle mogelijke tegenspoed wordt door hen ondervonden, de matroos Wild hangt op een gegeven oogenblik met zijn slee aan een spits boven een afgrond; men kan gelukkig hem en zijn verpletterde slee nog redden; ware de slee, waarop zich de slaapzakken bevonden, verloren geweest, men had van koude moeten omkomen. Wild heeft zijn slee van 140 K.G. nu zelf te trekken.

Den 23sten December wordt het plateau bereikt, men bevindt zich nu op 2680 meter boven den zeespiegel, hier werden kolenmijnen ontdekt en overblijfselen van hout gevonden, die er op wezen, dat in die streken niet altijd die temperatuur geheerscht heeft. Den 3den Januari geeft men de hoop om den Zuidpool te bereiken op; hier wordt het laatste depôt aangelegd. Van den 6den Januari om 6 uur 's avonds tot 9 Januari 's morgens om 1 uur heerschte een geweldige sneeuwstorm. Deze dagen brachten de reizigers in hun slaapzakken door, waarin zij, dank zij 'n temperatuur van 40 gr. Celcius, nog bevroren.

Om 1 uur hield plotseling de sneeuwstorm op, om 9 uur werd de nationale vlag geheschen; men bevond zich op 97 diograaf-mijlen van den Zuidpool. De terugtocht werd aanvaard. Den 26sten Januari 's morgens 5 uur was de proviand op; er werd nu ononderbroken doorgemarscheerd 22 uur lang tot men den 27sten 's morgens het volgende depôt bereikte. Het paardenvleesch was echter slecht geborgen geweest en bezorgde hun allen hevige dysentherie. Dank zij den krachtigen wind legde men in 1 dag 140 K. M. af, waar het naaste depôt werd bereikt. Den 4den Maart kwam men weer aan boord van de „Nimrod", na een marsch van 2808 K. M. in 126 dagen. De andere expeditie, die na een marsch van 122 dagen, waarin 2000 K.M. afgelegd werd, weer aan boord kwam, had op 72° 25', Zuiderbreedte den magnetischen Zuidpool bereikt. 409 dagen na het vertrek van Nieuw-Zeeland, kwam men daar weer terug.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

De Prins Willem II.

Nog altijd geen berichten! Zoo langzamerhand beginnen wij te vreezen, dat het schip met man en muis vergaan is, onder de golven bedolven, in de diepte gezonken, zonder eenig spoor achter te laten.

't Zou verschrikkelijk zijn!

Zoolang er echter geen vaststaande berichten worden ontvangen, mogen wij de hoop nog niet opgeven.

We laten hier de namen volgen der Curaçaönaars aan boord van de *Prins Willem II.*

Namen van Curacaonaars aan boord van het Stoomschip „Prins willem II"

1	Johans Royer	1e. stoker
2	Jozef van Uyter	1e. „
3	Pablo Quales	2e. „
4	Lucien Fornier	2e. „
5	John Laker	tremmer
6	Isaac Krips	„
7	Delfincio Hernandez	3e. kok.
8	Manuel Hernandez	salonbediende

Volge hier nog de passagierslijst.

—Passagierslijst van het ss *Prins Willem II*, gezagvoerder J. W. van Slooten, van Amsterdam naar West-Indië, op den 21 Jan. 1901.

E. Reichel, W. N. Sevenoaks en echtg., F. Vogler, R. C. Tyson, A. D. F. Th. Bout, N. J. Bijl met echtg. en 3 kinderen, F. Stempel, H. Hörelmann, R. Radebach, A. v. Kregten.

Regenval

Gedurende de maand Januari.

Fort Amsterdam		104.5
Plantage Knip		85.
„	Klein Sta. Martha	180.9
„	Siberie	126.
„	Cas Chikitoe	98.3
„	Gr. St. Joris	77.
„	Fuik	92.
„	Hoffi abao.	137.2
„	Sta. Rosa	79.8
	Beckenburg	85.3
„	Noordkant	61.

De groote regentijd had al zoo wat moeten ophouden, maar nog steeds is de lucht los en valt het water bijna dagelijks. Reeds hier en daar begint de mais zwart te worden en dreigt de oogst verloren te gaan.

Zouttrust.

Dezer dagen vernamen wij, dat onze zoutverkoopers zich allen gezamenlijk verbonden hebben, tegen een billijke vergoeding, geen zout te leveren aan Porto Rico, waardoor de leverancier aldaar hooger prijs voor zijn waar kon bedingen.

Dat onze zoutverkoopers nu van deze gelegenheid gebruik maken om tegen geringer prijs hun zout elders van de hand te doen, en er zóó weer in te komen. Het voordeeltje van de zouttrust maakt den lageren prijs toch weer goed en aldus snijdt het mes van twee kanten. Zij winnen dan bij de *niet—levering* op Porto Rico en bij den *verkoop* elders. Is het Curaçaosche zout er eenmaal weer in, dan kan langzamerhand de prijs wel wat omhoog gaan.

Goud maatschappij Aruba.

Met voldoening vernemen wij, dat men het eindelijk eens is geworden over de voorwaarden en er zeer groote kans bestaat, dat het Gouvernement aan deze Maatschappij een concessie van langeren duur zal verleenen.

Van harte hopen wij, dat dit spoedig geschiede en de goudwinning blijve in handen der Arubianen.

Castro's aankomst op de Canarische eilanden.

Een telegram uit Washington 12 Februari meldt; Castro de vroegere dictator van Venezuela is aangekomen te Santa Cruz (Canarische Eilanden) in gezelschap van zijn vrouw en twee bedienden.

Van officieele zijde bereikte dit bericht heden het Staatsdepartement, maar er is nog niets bekend omtrent een langer verblijf van Castro aldaar. In de Regeeringskringen maakt men zich echter niet het minst ongerust omtrent zijn toekomstige plannen.

Van Spanje werd officieel de verzekering ontvangen, dat die Regeering nimmer zou toestaan, dat eenig Spaansch grondgebied zou gebruikt worden als operatiebasis voor een of andere vijandige demonstratie door Castro of diens volgelingen, tegen Venezuela.

Evening Journal.

Een ander telegram berichtte, dat Castro 2 maanden op de Canarische eilanden denkt te blijven. Tot April dus, als het Congres te Caracas bijeenkomt.

Venezuela.

Dr. Grissanti, de gemachtigde van Venezuela, is 31 Mei weder in 's-Gravenhage aangekomen en heeft met zijnen secretaris intrek genomen in het „Hotel de Bellevue".

Zouden we nu eindelijk eens wat te weten komen over die voorbereidende maatregelen tot afschaffing der 30%?

Benoeming.

De kapitein ter zee de Booy, die als inspecteur van den marine-torpedodienst eerstdaags aftreedt, zal in de maand April a.s. naar West-Indië vertrekken, ten einde aldaar den kapitein ter zee van Hecking Colenbrander als commandant van Hr. Ms. *Utrecht* te vervangen. Laatstgenoemde hoofd-officier keert alsdan naar Nederland terug.

De Amerikaansche tarieven.

De tarief-commissie heeft president Taft voorgesteld een proclamatie uit te vaardigen, waarbij wordt bepaald dat Denemarken, Nederland, Noorwegen, Zweden, België, Egypte, en Perzië bij de nieuwe tariefwet de minimum-tarieven zouden moeten betalen. Daarmede zijn zij feitelijk gebracht op de lijst der meest begunstigde naties.

***

Washington, 29 Jan. (R. O.) President Taft vaardigde het besluit uit waarbij het minimum-tarief van invoerrechten aan alle gisteren genoemde natiën wordt toegestaan, met bijvoeging van Portugal.

Het tarief zal ook gelden voor de meeste koloniën dier staten, maar o. a. niet voor den Belgischen Congo.

Wat de Nederlandsche koloniën betreft, is het tarief van toepassing op artikelen uit Suriname en Curaçao, maar niet op die uit Nederlandsch-Oost-Indië.

O die regen!

Onze muzikanten hebben pech! Zondagavond is het concert weer verregend en in 't water gevallen. Reeds na het tweede nummer werd de aftocht geblazen, zonder muziek.

En het concert van Zondagavond beloofde zoo veel moois! Niet minder dan 4 nieuwe stukken stonden op 't program.

Zij verdienen althans een eervolle vermelding. Het waren:

No. 4 Fantaisie sur Rigolletto — Verdi.
No. 5 Le Petit Poucet. Pas Red: G Allier.
No. 6 Bouquet de Melodies — Potpourri J. Boskaljon.
No. 7 Cuba: Habanera. Santisteban.

We hopen ze spoedig te mogen genieten.

De „Zulia"

is Zondagavond met een defect aan de machine van Maracaibo gekomen en kon eerst gisteravond weer uitstoomen. Als dat nu maar geen verdere vertraging in de mail veroorzaakt!

't Is al erg genoeg, dat de mail van Zondag eerst 6 dagen later kon verzonden worden.

Zaktelegrafie zonder draad.

Naar „Die Information" uit München meldt, heeft de Italiaansche prof. Cerebotani een hoogst gewichtige uitvinding gedaan. Hij heeft n.l. een toestel geconstrueerd, dat in den zak kan worden gedragen en als ontvangstation voor draadlooze telegrafie dient. De uitvinder heeft allereerst zijn vinding ingericht voor militaire doeleinden. De zaktelegraaf, of ontvangstation voor de electrische golven, bestaat uit een toestel in den vorm van een chronometer en dat even als deze is voorzien van een ronde wijzerplaat met teekens. Op twee plaatsen zijn klemschroeven aangebracht, waarin draden kunnen worden bevestigd. Bovendien is de persoon, die een draadloos telegram wil ontvangen, voorzien van een met metaal omgeven stok, en bovendien met een kleine rol draad, waarvan het eene einde aan den top van den stok het andere aan de klemschroeven is bevestigd.

Met dit toestel kunnen telegrammen worden afgezonden en opgevangen binnen een omtrek van 30 tot 40 kilometer; van groot voordeel is het natuurlijk als de persoon — voor militaire doeleinden zou hiervoor een uitgezette post in aanmerking kunnen komen — zich op een verhoogd punt, bijv. een kleinen heuvel plaatst, of in een boom klimt, en daar zijn stok, die de electrische golven moet opvangen, in de hoogte steekt. Op de wijzerplaat van den chronometer wijst dan een wijzer de verschillende letters aan, die door het afzendstation worden overgeseind, en de post kan gemakkelijk het bevel of de boodschap lezen.

Deze zaktelegraaf, waarvan het practische nut voor den militairen velddienst onmiddellijk in 't oog springt, is reeds aan de militaire autoriteiten ter onderzoek voorgelegd en daar de resultaten van dit onderzoek tot dusverre zeer gunstig waren, zal dit toestel binnen kort bij het leger worden ingevoerd.

Godsdienstoefeningen op de vloot.

In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer betreffende de Marine-begrooting zegt Minister Wentholt, dat wat aangaat het geval met de preekenbundels bij de godsdienstoefeningen aan boord het hem bevreemdt, dat eenige leden naar aanleiding daarvan de opmerking maakten, dat de daaraan gewijde besprekingen bewijzen, dat de meening van hen, die beweren, dat het voor den Min. van Marine onverschillig is tot welke politieke of godsdienstige richting hij behoort, onjuist is. De minister meent toch reeds genoegzaam blijken te hebben gegeven, dat het hem ernst is met de bevordering van den godsdienstzin onder de schepelingen en de behartiging van hunne geestelijke belangen. De moeilijkheid is in hoofdzaak gelegen in den inhoud der bij de godsdienstoefeningen gebruikte preekenbundels. De minister vleit zich echter, dat het hem zal gelukken om, na overweging van de verschillende dienaangaande gegeven wenken, dit vraagstuk tot eene zooveel mogelijk bevredigende oplossing te brengen.

De vleesch-boycot in Amerika.

Zooals men weet is in Amerika een vleeschstaking uitgebroken; vele Amerikanen hebben de gelofte gedaan in 40 dagen geen vleesch meer te eten wegens de ongehoord hooge prijzen, die de Beeftrust heeft geëischt.

Daardoor is sedert het begin der staking 20 millioen pond minder gebruikt.

In een merkwaardige rede verklaarde Aartsbisschop Ireland onlangs, dat hij niet kon sympathiseeren met de vleeschverbruikers. De Amerikanen, zeide hij, eten te veel vleesch. Zoowel onder de rijken als armen bestaat op dit punt de grootste buitensporigheid.

De vrees voor den vleeschboycot heeft de trusts al tot toegeven genoodzaakt. Reeds dalen in alle steden van de Unie de prijzen der voedingsmiddelen. Het vleesch is door elkaar een Amerikaansche cent per pond goedkooper geworden. Ook de melkslijters hebben hun prijzen verlaagd. Zij verkoopen thans den mengel (1.80 liter) melk voor 8 in plaats van 9 cent.

De verkoop van vleesch is in enkele dagen 2 millioen pond teruggeloopen. De „Amour Company" brengt nog slechts 75 waggonladingen vleesch per dag op de New-Yorksche markt, terwijl het er vroeger over de 100 waren. Andere grootslachters, vooral zij, die hun afzetgebied in de centrale staten vinden, lijden nog veel meer onder den Boycot.

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

162 ratten en
351 muizen.

Alzoo reeds een totaal van
14813 ratten en
82918 muizen.

Onrust op Santo Domingo.

Op Santo Domingo heerscht groote vrees, dat Staats-secretaris Knox, hoogstverontwaardigd over zijn ontdekking, dat in deze republieken geen vrije pers is, vrijheid van spreken of geen vrije verkiezingen bestaan, zal aansturen op een hervorming en, evenals in het geval van Nicaragua, een leger hierheen zal zenden.

Aan het gemis van een vrije pers, vrijheid van spreken en vrije verkiezingen, van scholen en wegen, zijn de revoluties toe te schrijven, die 't land in een staat van beroering houden en allen vooruitgang belemmeren.

Van een bevolking ter sterkte van 600.000 zielen, bezoeken slechts 16.000 de school.

Maar toch staat het vast dat een hervorming hierin beter wordt tot stand gebracht door schoolmeesters en goede wegen dan door soldaten.

Wanneèr zal de Komeet van Halley te zien zijn met het bloote oog?

Daar het een komeet van de 9de grootte is, blijft zij voorloopig des avonds slechts zichtbaar in de telescoop.

Einde April zal zij des morgens voor het ongewapend oog zichtbaar worden van half vijf in den morgen tot het aanbreken van den dag. En van 1—15 Mei van kwart voor drie tot de eerste uren van den dag.

De komeet wordt echter op haar mooist na voorbij de zon te zijn getrokken, dat is na 21 Mei, wanneer zij in volle schittering zal glansen in de halfschaduw der avondschemering. Dan is zij weer avondster geworden en zal de laatste 10 dagen van Mei zeer mooi wezen, echter niet zoo helder als de kometen van 1858 en 1861.

Manslag door een hypnotiseur.

Te Semerville heeft een hypnotiseur in een openbare bijeenkomst zekeren Simpson, een bleek persoon, in slaap gebracht, hem geplaatst met 't hoofd op één stoel en met de voeten op een anderen, en toen is hij op den man gaan dansen om de stijfheid en ongevoeligheid van den gehypnotiseerde aan te toonen. Maar toen hij hem wilde wekken, viel Simpson ter aarde. Het publiek had veel schik in het geval, totdat een dokter zeide, dat hij dood was. De hypnotiseur beweerde,

dat 't slechts een kataleptische toestand was, en trachtte het lijk te suggereeren, dat hij nog leefde. Uren lang hield hij dit vol; toen namen zijn vrouw en andere bondgenooten het werk over. Bij de lijkschouwing werd een gescheurde hartslagader gevonden. De hypnotiseur beweert, dat dit aan het mes van de gerechtelijke geneeskundigen te wijten is. Zijn strafzaak zal te New-York worden behandeld.

(*N. T. v. G.*)

Nederland.

De Eereraad in de Decoratiekwestie.

De Standaard weet dienaangaande mede te deelen, dat dr. Kuyper reeds voor geruimen tijd Dh. J. E. N. baron Schimmelpenninck v. d. Oye van Hoevelaken, heeft verzocht zich wel met de samenstelling van een commissie van beoordeeling in de bekende zaak te willen belasten. Deze heeft hieraan welwillend gevolg gegeven, en thans hebben in deze commissie zitting genomen de heeren:

Jhr. mr. P. J. Van Swinderen, vice-president van den Raad van State; mr. H. J. Kist, oud-procureur-generaal bij het gerechtshof te Amsterdam en lid van de Eerste Kamer; en jhr. mr. A. P. C. Van Karnebeek, oud-Minister van Binnenlandsche Zaken, Minister van Staat en lid van de Tweede Kamer.

De Nieuwe Courant, het bericht uit *De Stand.* vermeldende, teekent daarbij aan:

„Blijkens dit belangrijke bericht is de ridderordenzaak eindelijk althans zóóver gevorderd, dat de openbare meening zich tot rustig afwachten zal kunnen en moeten bepalen."

Met deze uitspraak van de *N. Crt.* kunnen wij ons ten volle vereenigen, doch meenen daaraan nog iets te moeten toevoegen.

Het komt ons n.l. voor, dat de samenstelling van den eereraad een zoo gelukkige is, als slechts denkbaar ware. De voorzitter van de Eerste Kamer staat én door de positie, die hij bekleedt, én om zijn persoonlijke eigenschappen zoo hoog, dat niemand ter wereld beter viel uit te kiezen om den eereraad samen te stellen. Ook de voorzitter van de Tweede Kamer of de vice-president van den Raad van State kon hiervoor gekozen zijn. Doch het was beter Dh. van Bylandt er buiten te houden, én omdat dr. Kuyper zelf in de Tweede Kamer zitting heeft, zoodat Dh. van Bylandt vaak voeling moet houden met dr. Kuyper als medestander en voorzitter van een der partijen; én omdat Dh. van Bylandt het presidium zal moeten voeren, wanneer straks het enquête-voorstel-Troelstra in openbare behandeling komt.

Dat de vice-president van den Raad van State niet met de samenstelling belast is, noemen wij hierom gelukkig, wijl wij dezen nog veel liever in den eereraad zelve zien zitting nemen. Het feit, dat hij daarbij het eerst genoemd is, wettigt het vermoeden, dat hij het voorzitterschap van den eereraad zal innemen. Hiervoor nu is niemand beter ter wereld denkbaar dan de man, die krachtens art. 13 van de wet op den Raad van State, permanent voorzitter is der Afdeeling voor Geschillen van Bestuur, en als zoodanig ervaring, oefening en gave des onderscheids bezitten moet, om de neteligste kwesties op te lossen en het zwaartepunt te vinden.

Daarnevens wordt onze senaat en in hem ook de rechterlijke macht vertegenwoordigd door den oud-procureur-generaal bij het gerechtshof te Amsterdam, mr. Kist. Betere keuze én uit de Eerste Kamer én uit de rechterlijke macht ware niet te doen, daar de benoeming van dignitarissen, bij den Hoogen Raad verbonden, uitgesloten schijnt.

Immers, in het onwaarschijnlijke geval, dat het enquête-voorstel-Troelstra tot een vervolging leiden ging, zou — als we ons niet zeer vergissen — dr. Kuyper volgens art. 164 van de Grondwet voor den Hoogen Raad moeten verschijnen.

Eindelijk noemen wij de keuze van den oud-minister Van Karnebeek een zeer gelukkige én om het prestige, dat deze bezit én om zijn ervaring in de diplomatie opgedaan, die hem steeds een aandachtig gehoor geeft, daar hij de fijne puntjes der kwesties in het debat weet aan te wijzen.

In 't algemeen achten wij de keuze van den eereraad een zeer gelukkige, omdat geen der leden tot de partijgenooten van dr. Kuyper behoort. Dh. v. Swinderen hoorden wij steeds als gematigd rechts [christ-historisch] kenschetsen. Dhn. Kist en van Karnebeek behooren tot de linkerzijde.

Waarlijk, de samenstelling van den eereraad is een zoodanige, dat zij naar onze opvatting niet beter had kunnen geschieden.

De Residentiebode.

— De Eereraad zal niet met zijn werkzaamheden aanvangen voor de Tweede Kamer een beslissing heeft genomen over het equête-voorstel.

Indien dit werd aangenomen, zou de eereraad zijn taak overbodig achten.

Buitenland.

BELGIE.

België en Nederland. De „Gazette" van Brussel spreekt de hoop uit, dat nu er gevaar bestaat voor een algemeene beroering, tengevolge van het antagonisme tusschen Engeland en Duitschland een met krachtdadige medewerking van den nieuwen Koning tot stand gekomen economische en militaire overeenkomst tusschen Nederland en België groote welvaart en veiligheid zou verzekeren.

—De overstroomingen in België. Ook België wordt door overstroomingen bezocht. West-Vlaanderen is voor tenminste drie vierde overstroomd. Tusschen Brugge en Oostende gelijkt de streek een onafzienbare zee. Ook hier woedde een sneeuwstorm die het water onrustwekkend hoog opjoeg. Vele wegen zijn overstroomd en gedeeltelijk weggespoeld; enkele gemeenten zijn daardoor geheel van het verkeer afgesneden. Vele huisgezinnen vluchtten met vee en meubelen naar hooger gelegen streken.

In Henegouwen en Brabant zijn velden overstroomd. De dorpen rond Brussel aan de Senne staan onder water.

Erger is het in de Waalsche provinciën. In de laaggelegen stadswijken van Namen staat het water bijna een halven meter hoog in de straten. De Maas wast snel. In de dorpen bij Namen staat het water tot aan de ramen in de boerenhuizen. De dorpen in de Ardennen worden bedreigd door het water dat van de bergen komt. De groote hoeveelheid sneeuw die gevallen is en nog valt, heeft beken en bergstroomen tot rivieren doen aanwassen. Te Dinant staan alle straten onder water.

Het kon niet anders of de overstroomingen, die in Frankrijk plaats hebben, moesten ook België treffen. De Leie, een zijrivier van de Schelde is buiten hare oevers getreden, weilanden en akkers overstroomende. Talrijke gemeenten romdom Brugge staan onder water. Hier en daar zitten de menschen als 't ware gevangen in hun huizen. De wegen zijn overstroomd; een schoolkind dat naar huis ging is onderweg verdronken. Vele koeien en paarden kwamen bij de overstrooming om.

Het water der Maas is sterk gewassen. Te Luik had het reeds een hoogte van 2 M. 40 bereikt boven den normalen stand. De zijrivieren en beken zijn woedende stroomen geworden. Op vele plaatsen is het Maasdal overstroomd; sedert 1880 heeft men zulk een schouwspel niet gezien. De scheepvaart is gestremd op het kanaal van Luik naar Maastricht. De dorpen Tilleur, Jemepes, Flemalle staan onder water, 200 huizen staan onder water. Men verwacht, dat het water wel spoedig aanmerkelijk zal vallen, want de Fransche Maas is gelukkig gedaald.

De verschrikkingen van de overstrooming werden ook nog vermeerderd door een hevige sneeuwstorm, die ook in ons land en bijna geheel West-Europa woedde. Berlijn, Munchen, Stuttgart zitten onder de sneeuw. In Sleeswijk-Holstein is een ontzettende massa sneeuw gevallen. Op de Duitsche bergen ligt de sneeuw 1 M. hoog. Zelfs een deel van Italië had onder stormen en wolkbreuken te lijden.

Zuid-Italië werd door een zwaren storm getroffen. De koepel van de kerk Ceriglio te Napels is ingestort. Op een groot aantal plaatsen zijn personen gewond.

In Zwitserland brengen lawines verwoestingen te weeg. Zes smokkelaars werden te Colforcola, bij Lugano door een lawine overvallen en gedood.

Een Amerikaansch-Venezolaansche MIJNKWESTIE.

Amerikaansche kapitalisten, waartoe welbekende mannen behooren als Charles M. Schwab en vele anderen, zijn druk doende — want het gaat hier om de Imataca-ijzermijnen, welke men als de rijkste niet-geexploiteerde ijzermijnen beschouwt der wereld — om tot een soort van oplossing te komen in de concessiekwestie welke reeds millioenen Amerikaansche dollars en aan de Amerikaansche Regeering jaren van arbeid en inspanning gekost heeft, ten einde een titel vast te stellen van eigendomsrecht, die door de Venezolaansche Regeering erkend zal kunnen worden.

De onlangs aan den Heer Albert Smith, vertegenwoordiger van de Pan-Amerikaansche ijzer-maatschappij en naar men zegt de gevolmachtigde van den Heer Schwab, toegezonden nota van het Venezolaansche Gouvernement, liet hem weten, dat de aangevoerde rechtstitels die hem nog pas geleden waren verstrekt door Dr. Nicodemus Zuloaga, een Venezolaansch rechtsgeleerde, voor ongeldig werden gehouden en dat, als gevolg daarvan, de Venezolaansche Regeering den overgang dezer eigendomsrechten op de Pan-Amerikaansche ijzer-maatschappij niet erkende.

Volgens het eensluidend gevoelen van President Gomez en zijn Cabinet, alsmede van niet-belanghebbende personen, kan het Venezolaansche gouvernement zelf volkomen eigendomsrechten laten gelden op de Imataca-ijzer-mijnen, uit kracht van het Russell-Pietri Protocol, waarin het Amerikaansche gouvernement verklaart, ten gerieve van de Orinoco-maatschappij, alle aanspraken, te laten vervallen op de Fitsgerald concessie, waarin de ijzermijnen zijn gelegen.

Als vergoeding voor dezen afstand van alle aanspraken verbond zich de Venezolaansche Regeering, volgens de bepalingen in het Protocol vervat, om aan de Orinoco-maatschappij de som van 385.000 p. st. uit te betalen; van welke som reeds de eerste termijn voldaan is.

Niettegenstaande deze overdracht, welke door de Orinoco-maatschappij op de Venezolaansche Regeering gedaan was, heeft een groep Amerikaansche kapitalisten onder leiding van den Heer Schwab en op aandrijven van het Departement van Staat, onlangs een bewijs van eigendomsrecht gekocht van een Venezolaanschen rechtsgeleerde, Dr. Zuloaga. Deze heer laat eigendomsrechten op de mijn gelden uit kracht van de oude titels van Turnbull; een contract dat bij stemming door de gecombineerde commissie van 1903 van onwaarde is verklaard en dus ook als zoodanig beschouwd is geworden door het Departement van Staat.

Buitengewoon veel geld is al voor deze belangen uitgegeven, het bedraagt reeds de som van 100.000 p. st. en voor een deel werd het besteed aan voorloopige voorbereidingsmaatregelen, terwijl het andere deel is uitbetaald aan Dr. Nicodemus Zuloaga.

In het begin van December liet Dr. Zuloaga, Generaal Rafael M. Carabaño weten, dat bij zijn eigendomsrechten had laten overschrijven op den Heer Albert Smith, een Amerikaan. Op deze bekendmaking kwam het antwoord van generaal Carabaño, waarin hij Dr. Zuloaga mededeelde, dat het Gouvernement deze overdracht niet erkende.

Doch niettegenstaande deze bekendmaking, liet toch de Heer Smith een maand later den minister weten, dat hij op zijn beurt de eigendomsrechten had overgedragen op de Pan-Amerikaansche ijzer-maatschappij.— Hierop antwoordde Señor Carabaño aan den Heer Smith, dat er twijfel bestond over de geldigheid dier eigendomsrechten.

De Heer George Turnbill van New-York, die nog voortdurend in proces is over de Imataca-mijnen, en waarvan bekend is dat hij meer dan eenig ander eischer zijn rechten kan laten gelden, is hier vertegenwoordiger van de Canadeesche belangen, van die van de Pearsons, en de belangen van Hallifax en Dominion. Heden morgen is hij met de boot naar New-York teruggekeerd, daar hij onmiddelijk is teruggeroepen wegens de pas ontstane verwikkelingen.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.